Nejlepší pedagog:

Studenti poznají, když se dobře připravíte

Jan Strejček z fakulty informatiky to nemá jednoduché. Jako vyučující se snaží studentům předávat hlavně teorie, které stojí v pozadí fungování počítačových systémů.

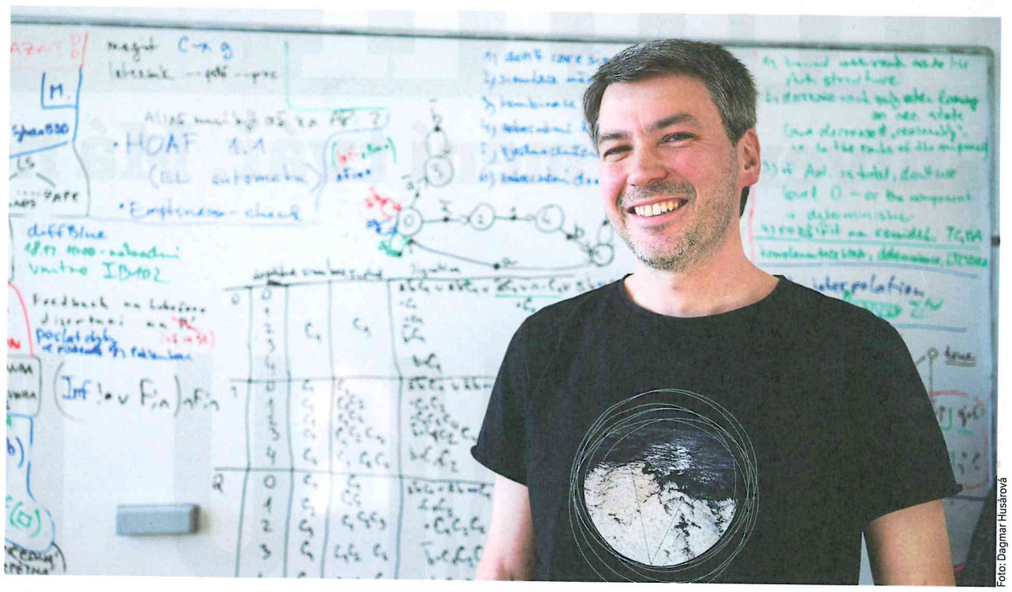

Foto: Dagmar Husárová

S nelehkým úkolem se ale pere dobře. Soudě aspoň podle toho, že je jedním ze tří letošních nositelů ceny rektora pro vynikající pedagogy.

Nejvíc lidí Strejček vídá na přednáškách v předmětu s názvem Automaty a gramatiky. Jeho obsahem je teorie formálních jazyků, tedy obor stojící na pomezí informatiky a lingvistiky, který původně sloužil k popisu syntaktické struktury přirozených jazyků. Časem se ale ukázalo, že vzniklá teorie se dobře hodí i k popisu práce počítačů.

„Předmět patří k nejnáročnějším na bakalářském stupni, čemuž odpovídá také nižší studijní úspěšnost. O to víc si vážím pozitivních studentských ohlasů. Myslím, že studenti poznají a oceňují, že se já i další vyučující přípravě předmětu poctivě věnujeme," říká Strejček.

Dřív se před každou přednáškou díval na videozáznam (na fakultě informatiky se natáčí většina velkých přednášek) z předešlého roku, aby viděl, co se povedlo, a co je naopak potřeba vysvětlit lépe.

„Důležité nejen pro posluchače, ale i pro vyučující je, aby hodiny nebyly nudné, a tak se je snažím zpestřit. Někdy se se studenty na cvičeních třeba vsadím, že v příkladu budou mít chybu. Letos jsem v rámci debaty o pozitivní a negativní motivaci na jednom cvičení vytáhl z rukávu jezdecký bičík," dává Strejček k dobru úsměvnou historku.

Při výuce se mu osvědčilo používání takzvaných řídkých slidů, které mají posluchači k dispozici. Jsou na nich třeba definice, které by při přednášce sami zbytečně opisovali. Je na nich ale také řada volných míst, kam vyučující při výkladu doplňuje vysvětlení nebo obrázky, které pomáhají ke komplexnímu pochopení. „K tomu mají studenti ještě k dispozici skripta, do kterých by se měli podívat, když přijdou na nejasnosti. Dělá to ale jen malá část z nich," má vysledováno Strejček, který si o píli svých svěřenců nedělá iluze.

Drtivá většina z nich se podle něj do předmětů pořádně připravuje až na zkoušku na konci semestru, o průběžném učení nemůže být řeč. Spoléhají tak jen na krátkodobou paměť a často se stane, že nepochopí všechno. „Peklo systému je, že existuje spousta předmětů, u kterých stačí vyhradit si na zkoušku den nebo dva, přečíst si slidy nebo materiály a člověk v pohodě absolvuje. Ne na A, bude to spíš D nebo E, ale to spoustě lidí nevadí," mrzí Strejčka.

Proto má dojem, že by se mělo začít mluvit o změně způsobu, jakým se vysoké školy a jejich vyučující snaží předávat informace. Přesný recept nemá, náměty na zlepšení ovšem ano. „Ono je to všechno o motivaci studentů. Pokud nemají čas nebo nechtějí chodit na přednášky, ničemu to nevadí, když si látku sami nastudují. Můžeme se pak domluvit, že jim budou vyučující k dispozici, až budou potřebovat něco dovysvětlit," přemýšlí informatik nahlas.

> **V rámci debaty o pozitivní a negativní motivaci jsem na jednom cvičení vytáhl z rukávu jezdecký bičík.**

Osobně nevěří tomu, že by něco zlepšily před pár lety tolik oblíbené online kurzy nebo nahrazení přednáškové výuky vzdělávacími videi. Zvlášť když existují studenti, kteří jsou schopní si celý semestr přednášek pustit až pár hodin před zkouškou. Určité vylepšení ovšem podle Strejčka video přece jen představuje. „Myslím, že kdyby si každý vyučující řekl, že chce udělat dobré výukové video, vyladí ho daleko lépe, než když má přednášku a někdo ji zaznamená. Osobně mám rád třeba Khan Academy."

Přes všechny výhrady je dělení pracovního času mezi výuku a výzkum pro Strejčka přesně tím, co mu vyhovuje. Učit ho baví. „Výzkumná práce je dlouhodobá a radost z dílčích úspěchů přichází jen několikrát do roka, zatímco povedená přednáška nebo seminář dokážou člověka nabít pozitivní energií mnohem rychleji a také častěji," říká.

Martina Fojtů

Univerzita požádala o institucionální akreditaci

>> pokračování ze strany 1

Nabídka programů tak bude v řadě případů zjednodušená s cílem umožnit budoucím vysokoškolákům vybrat si užší zaměření až v pozdějších semestrech. „Uchazeči už si například nebudou vybírat, zda se přihlásí na finanční nebo obecnou matematiku. Přihlásí se prostě na matematiku a až v pozdějších semestrech si vyberou specializaci," uvedl prorektor Bulant.

Univerzita do budoucna počítá se třemi variantami průchodu studiem. První možností bude jednooborový studijní program, který v podstatě kopíruje současné jednooborové studium s obvyklou sadou povinných, povinně volitelných a volitelných předmětů. Druhou variantu představuje program s možností volby užší specializace studia podle jednoho z několika schválených plánů.

Největší novinkou je pak takzvané sdružené studium, které dává vysokoškolákům možnost zapsat si k hlavnímu studijnímu plánu (takzvaný maior) ještě plán vedlejší (minor), a složit si tak studium ze dvou odlišných programů.

Jak bude akreditace fungovat

Zatímco v minulosti bylo potřeba každou změnu studijního programu, jeho zrušení nebo prodloužení akreditace řešit u mimouniverzitního orgánu, takzvané Akreditační komise, se schválenou institucionální akreditací bude hlavní roli v celém procesu hrát interní Rada pro vnitřní hodnocení.

„Právě k jejím rukám budou jednotlivé fakulty předkládat žádosti o akreditaci. Půjde ale vlastně až o vrchol celého hodnoticího procesu. Každý studijní program bude mít takzvanou programovou radu složenou z akademiků, vysokoškoláků i externích expertů, kteří se budou pravidelně scházet, každý rok připraví stručnou a každých pět let rozsáhlejší hodnoticí zprávu," vysvětluje prorektor Bulant, jak bude probíhat předávání zpětné vazby. Tyto zprávy můžou obsahovat například doporučení pro garanty programů či jednotlivých předmětů. S hodnoceními pak bude pracovat právě Rada pro vnitřní hodnocení.

„Studentům to přinese větší možnosti, jak dávat zpětnou vazbu k poskytovanému vzdělávání, akademickým pracovníkům to zase umožní vést průběžnou diskuzi o kvalitě a relevanci studijních programů. Ve střednědobém horizontu to také přispěje k rovnoměrnějšímu rozložení administrativní zátěže spojené s akreditacemi," doplnil prorektor.

David Povolný

Muni, měsíčník Masarykovy univerzity
Ročník 13, prosinec 2017, vychází 11. prosince.

Vydává: Masarykova univerzita, MK ČR E 15641 ISSN (tištěná verze) 1801-0806, ISSN (on-line verze) 1801-0814 **Náklad:** 6 000 ks **Šéfredaktor:** David Povolný **Redakce:** Helena Brunnerová, Irena Diatelová, Martina Fojtů, Dagmar Husárová, Martin Kopáček, Ludmila Korešová, Lenka Kožuchová, Roman Novotný, Martin Vérteši, Ema Wiesnerová **Grafický návrh, fotoeditace a sazba:** Petr Hrnčíř **Písma:** Skolar, Adelle a LFT Etica **Tisk:** Sabing spol. s r.o. **Inzerce:** Petr Dimitrov, tel.: 721 575 746, e-mail: inzerce@rect.muni.cz **Adresa redakce:** Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, tel.: 549 49 4646, e-mail: redakce@online.muni.cz **Příští uzávěrka:** 8. ledna. Online: **www.online.muni.cz**
Verze pro tablety: **online.muni.cz/tablety**

Souborné dílo – časopis: © Masarykova univerzita, 2017. Převzetí a jiné následné užití zapovězeno. Následující díla lze ale užít (informace jak: online.muni.cz/tou) za podmínek Creative Commons BY 3.0 CZ (plný text licenčních podmínek: online.muni.cz/cc): texty ze stran: 1–8, 10–11, 13–20. Fotografie ze stran: 2–3 mimo log, 5–8, 10–11, 14, 17–18.

Nový děl

Chci f

Od února příštího ro
jmenování rektorem
deckou fakultu bioch
Kašparovský. V listop
dalo hlas 20 z 27 sená
té doby bude zastáva
funkci proděkana pr
se mohl už nyní zapo
studijních programů
akreditaci.

Nové akreditace jsou vaší
Počítáte s nějakými zásad
v podobě studijních progr

Mou snahou bude udělat
přírodovědecké fakultě přeh
ale také pro praxi. Většina n
stává vědci a tomu musíme s
Chci zjistit, jaké je uplatněn
a co bychom mohli na stud
vylepšit, aby naši absolventi
jaké budou jejich možnosti
ní po dokončení studia. Mán
se studentům dá na začátku
budou jednou dělat, tak se s
ností v oboru udrží.

Počítáte tedy se změnar
pomoci snížit studijní neú

Je to moje priorita a zah
Budeme se snažit získávat
ty už na středních školách.
fakulta však v tomto mám
proto bych rád udržel výul
učitelů. Učitelé jsou jakási
která pomáhá kontaktovat n
a zapálené studenty. Chtěl b
ník udělat takový, aby se stu
tovat a lépe si pak vybrat obo

Takže budete mít společ

O společném základu v po
ditů uvažujeme. Nebudou to
né pro celou fakultu, ale spo
být v rámci širších oborů ja
či matematika. Budeme se s